

Specijalan prevoz za zajednice na Kosovu

KRATAK PREGLED PRAKTIČNE POLITIKE

februar 2015.

Sadržaj

Spisak skraćenica.....	1
Izvršni pregled	2
1. Uvod	3
2. Pravni okvir i okvir praktične politike humanitarnog autobusnog prevoza	4
<i>Pravni okvir</i>	5
<i>Razvoj praktične politike: Procena potreba Ministarstva za zajednice i povratak</i>	6
3. Profili korisnika, linije humanitarnog autobusnog prevoza i trenutna funkcionalnost	6
<i>Profili korisnika</i>	6
<i>Funkcionalnost linija humanitarnog autobusnog prevoza</i>	7
4. Problematična pitanja u vezi sa bezbednošću zajednica i dostupnosti usluga.....	8
<i>Bezbednost i sloboda kretanja</i>	9
<i>Dostupnost osnovnih usluga</i>	9
5. Zaključci.....	10
6. Preporuke	11
Aneks A – Nacrt administrativnog uputstva br. 13/2013 za subvenciranje neodrživih ekonomskih linija	11
Aneks B – Administrativno uputstvo br. 2007/06 o Proceduri za predaju i procenu zahteva za prevoz u okviru humanitarnog autobusnog prevoza	12
Aneks C – Tabela: Linije HAP-a i trenutno stanje	18
Aneks D – Obaveštenje o ugovoru, Ministarstvo infrastrukture, 24.09.2014	19

Spisak skraćenica

AU	Administrativno uputstvo
HAP	Humanitarni autobuski prevoz
MZP	Ministarstvo za zajednice i povratak
OKZP	Opštinske kancelarije za zajednice i povratak
MI	Ministarstvo za infrastrukturu
OEBS	Misija na Kosovu Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju
UNHCR	Visoki komesarijat UN-a za izbeglice
UNMIK	Misija Ujedinjenih nacija na Kosovu

Izvršni pregled

Svrha ovog kratkog pregleda praktične politike je da predstavi trenutno stanje humanitarnog autobusnog prevoza (HAP) kako bi se informisali donosioci odluka i podržale aktivnosti zagovaranja Misije na Kosovu Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) za održivom praktičnom politikom o besplatnom ili subvencionisanom prevozu za zajednice.

Usluga HAP-a funkcioniše od 1999. godine. To je usluga na koju se oslanjaju najranjivije zajednice kako bi osigurale svoju slobodu kretanja koja im zauzvrat daje efekat prava uključujući pravo na obrazovanje, zapošljavanje i zdravstvenu zaštitu. Ministarstvo za infrastrukturu (MI) je krajem 2013. godine izrazilo svoju nameru da izvrši promene u ponuđenim uslugama i počelo je sa izradom Nacrta administrativnog uputstva (AU) koje bi na efikasan način ukinulo trenutni program HAP-a. U skladu sa objavljenom promenom praktične politike, sve linije HAP-a su septembra prekinute i neke komercijalne linije su počele da pokrivaju neke trase. Ministarstvo za infrastrukturu je od januara 2015. uvelo 13 novih linija HAP-a širom Kosova za koje se očekuje da će da saobraćaju u periodu od 12 meseci. Međutim, ovih novih 13 linija ne ispunjavaju u potpunosti obaveze kosovskih institucija u skladu sa postojećim pravnim okvirom koji se odnosi na HAP. Usluge HAP-a za 2015. ne pokrivaju sve potrebne linije i nove izmene na trasama su isključile zajednice u 12 opština od lakog pristupa uslugama HAP-a.

Imajući u vidu privremenu prirodu ovih novih linija, planovi za nastavak usluga HAP-a posle 2015. godine ostaju neizvesni. Trenutno ne postoje sveobuhvatni i tačni podaci o trenutnom funkcionisanju i efikasnosti HAP-a kao i o potrebama korisnika, a institucije na centralnom nivou treba da sprovedu i propisnu procenu potreba. OEBS je zabrinut da će ova situacija uticati na dalju sposobnost zajednica da pristupe uslugama. Na osnovu zaključaka procene, izmenjene linije isključuju nekoliko sela koja se uglavnom nastanjena zajednicama koje su u brojčanoj manjini na opštinskom nivou i ostalim ranjivim grupama koje su izložene riziku da ostanu izolovane ako HAP usluge nisu pružene. Takođe u nekim specifičnim oblastima, zajednice i dalje izražavaju svoje bezbednosne zabrinutosti za koje je obezbeđivanje transporta koji organizuje vlada važno.

OEBS takođe poziva kosovske institucije da: a) nastave da u potpunosti primene trenutni pravni okvir koji uređuje funkcionisanje HAP-a; b) sprovedu sveobuhvatnu analizu procena zajednica koja će dovesti do konkretnih predloga kako bi se osiguralo da zajednice koje su u posebno teškom položaju mogu da ostvare pravo na ovu uslugu na ravnopravnoj osnovi sa ostalim stanovnicama Kosova; c) definišu i primene u praksi održivu praktičnu politiku o specijalnom i subvencionisanom prevozu za zajednice.

1. Uvod

Program humanitarnog autobuskog prevoza je uspostavljen 1999. pod okriljem Visokog komesarijata za izbeglice Ujedinjenih nacija (UNHCR) kako bi obezbedio bezbednu i besplatnu uslugu transporta zajednicama u brojčanoj manjini na opštinskom nivou povezivajući izolovana sela i mesta sa većim gradskim oblastima i različitim regionima Kosova. Program je 2001. godine prenet na stub Civilne administracije UNMIK-a, a nakon toga 2007. na Ministarstvo za infrastrukturu. Ova usluga je olakšala zajednicama pristup uslugama i putovanje širom Kosova sa brojem autobuskih linija koje se tokom pružanja usluga varirale od 15 do 30.

OEBS je nadgledao pružanje usluga HAP-a kao deo svog mandata da promoviše i zaštiti ljudska prava zajednica, uključujući slobodu kretanja i pristup uslugama. OEBS je od 2006. objavio pet izveštaja o nadgledanju HAP-a.¹

Međutim, krajem 2013. Ministarstvo za infrastrukturu je izrazilo svoje namere da učini promene na pružene usluge HAP-a i izradi Nacrt AU u tom pogledu.² Nakon aktivnosti lobiranja OEBS-a i drugih međunarodnih organizacija i održavanja javne konsultacije, izrada Nacrta AU je obustavljena. Međutim, uprkos činjenici da AU nije potpisano i da nije stupilo na snagu, MI je obustavio sve linije HAP-a u septembru 2014, a nakon toga je 13 linija ponovo počelo da saobraća u januaru 2015.³ Planovi za nastavak usluga HAP-a tokom 2015. su trenutno neizvesni, situacija koja će verovatno uticati na dalju mogućnost zajednica da pristupe uslugama.

Kako bi se ocenila implikacija ove promene i došlo do buduće praktične politike o subvencionisanom transportu za zajednice, Misija je sproveda četiri procene preko svojih terenskih timova u periodu između februara i decembra 2014⁴. Procene su:

- i) pratile promene u funkcionisanju 17 linija navedenih u AU 2007/6 o postupku za podnošenje i procenu zahteva za humanitarni autobuski prevoz.⁵ Kako bi potvrdili funkcionisanje usluga u skladu sa pravnim okvirom, terenski timovi OEBS-a su pratili pružanje usluga HAP-a, pokrivenost konkretnih trasa i učestalost usluga, koja kompanija pruža uslugu i da li se usluga za putovanje naplaćuje ili ne;
- ii) prikupile mišljenja i zabrinutosti predstavnika zajednica putem razgovora sa otprilike 20 korisnika HAP-a u svakom od pet regiona Kosova (ukupno 102) o opaženom uticaju na prestanak funkcionisanja usluga HAP-a. Ovaj uzorak je

¹ Izveštaj OEBS-a pod nazivom *Humanitarni autobuski prevoz na Kosovu pre prenosa nadležnosti na PIS* (novembar-decembar 2006. godine), <http://www.osce.org/kosovo/24665>; Izveštaj OEBS-a pod nazivom *Humanitarni autobuski prevoz nakon prenosa nadležnosti na PIS: Nalazi aktivnosti praćenja. Izveštaj br. 2* (januar-mart 2007. godine), <http://www.osce.org/kosovo/26124>; Izveštaj OEBS-a pod nazivom *Humanitarni autobuski prevoz na Kosovu nakon prenosa nadležnosti na PIS: Nalazi aktivnosti praćenja, Izveštaj br. 3* (april- jun 2007. godine), <http://www.osce.org/kosovo/29793>; Izveštaj OEBS-a pod nazivom *Humanitarni autobuski prevoz nakon prenosa nadležnosti na kosovske institucije: Nalazi aktivnosti praćenja, Izveštaj br. 4* (juni 2008.), <http://www.osce.org/kosovo/32854>; Izveštaj OEBS-a pod nazivom *Humanitarni autobuski prevoz na Kosovu nakon prenosa nadležnosti na kosovske institucije: Nalazi aktivnosti praćenja* (maj 2012), <http://www.osce.org/kosovo/90904?download>

² Ministarstvo za infrastrukturu, Nacrt AU br. 13/2013 o subvencionisanju neodrživih ekonomskih trasa, Aneks A ovog kratkog pregleda praktične politike.

³ Međutim, nadgledanje koje OEBS sprovodi na terenu navodi da najmanje šest od ovih linija zapravo nisu funkcionalne zbog žalbenih postupaka. Za više detalja o tome vidi fusnotu br 26.

⁴ Konkretno procene na terenu su prikupile informacije tokom sledećih vremenskih perioda: od 21. do 26. februara 2014, od 23. maja do 16. juna 2014, od 12. do 29. septembra 2014. i od 24. novembra do 26. decembra. Posmatrači OEBS-a na terenu su prikupili informacije preko ličnog praćenja rada usluga tako što su putovali autobusima i konsultovali se sa korisnicima i ostalim akterima kao što je navedeno u nastavku koji sledi.

⁵ Ministarstvo transporta i telekomunikacija, AU br. 2007/6 o postupku za podnošenje i procenu zahteva za humanitarni autobuski prevoz, 24. decembar 2007. Vidi Aneks B ovog kratkog pregleda praktične politike.

uzeo u obzir rod (otprilike polovina konsultovanih korisnika su bile žene i devojke) kao i ranjivost grupa (otprilike 50 odsto konsultovanih korisnika su bili ili starija lica ili mladi).

Dodatne informacije i podaci su prikupljeni preko razgovora i konsultacija sa sledećim akterima:

- i) Ministarstvom za infrastrukturu i Ministarstvom za zajednice i povratak (MZP) o Nacrtu AU br. 13/2013 o subvencionisanju ekonomski neodrživih trasa i uticaju na prestanak mogućnosti zajednica u brojčanoj manjini u njihovoj opštini da pristupe uslugama;
- ii) Opštinskim kancelarijama za zajednice i povratak (OKZP)⁶ u 11 izabраниh opština koje imaju korist od usluga HAP-a o njihovim mišljenjima o postojanju i funkcionalnosti usluga HAP-a, profilu korisnika i o uticaju koji bi prekid ili uvođenje naknade imalo na bezbednost i pristup uslugama zajednicama u brojčanoj manjini u njihovoj opštini;
- iii) Predstavnicima četiri autobuskih kompanija⁷ o redovitosti i funkcionalnosti usluga, iznosu naknade i uticaju na očekivane promene u njihovim ugovorima.

Nakon pregleda relevantnog domaćeg i međunarodnog pravnog okvira i procene potreba koju je započeo MZP (Deo 2), ovaj kratak pregled praktične politike predstavlja analizu profila korisnika i trenutnog pružanja usluga HAP-a na osnovu pregleda prikupljenih podataka na terenu (Deo 3). Nakon toga sledi procena potencijalnog uticaja na prekid usluga (Deo 4). Kratak pregled praktične politike završava sa brojem preporuka odgovornim kosovskim institucijama (Delovi 5 i 6). Takođe sadrži četiri Aneksa, pružajući lakše upućivanje na relevantno i važeće zakonodavstvo,⁸ predstavljajući tabelarni pregled trenutne situacije trasa HAP-a i rada i sadržaj skorašnjeg tendera Ministarstva za infrastrukturu.

2. Pravni okvir i okvir praktične politike humanitarnog autobusnog prevoza

Humanitarni autobuski prevoz na Kosovu olakšava pristup uslugama zajednicama u brojčanoj manjini na opštinskom nivou i na taj način pomaže da se osiguraju osnovna ljudska prava garantovana kosovskim pravnim okvirom.⁹ Takva prava uključuju pravo na rad, pravo na obrazovanje i pravo na zdravstvenu zaštitu.¹⁰ Iako pravni okvir garantuje ljudska prava svim građanima Kosova, velika fizička udaljenost od obrazovnih ustanova, medicinskih usluga i mogućnosti zapošljavanja mogu sprečiti određene grupe u ostvarivanju tih prava na ravnopravnoj osnovi. Institucije imaju obavezu da stvore uslove neophodne da omoguće svim stanovnicima Kosova da pristupe tim uslugama.

⁶ Obiliq/Obilić (1 službenik OKZP), Ferizaj/Uroševac (2 službenika OKZP-a), Gjilan/Gnjilane (šef OKZP), Novoberdë/Novo Brdo (šef OKZP), Parteš /Partesh (šef OKZP) , Kamenicë / Kamenica (šef OKZP), Ranilug / Ranillug (šef OKZP), Vushtrri /Vučitrn (Šef OKZP i službenik za održiv povratak), Istog / Istok (šef OKZP i OKZP službenik), Klinë/Klina (šef OKZP i dva OKZP službenika), Rahovec/Orahovcu (šef osoblja OKZP i OKZP rade u kancelarijama u Velikoj Hoča/Hoče e Madhe i Gornja Rahovec/Orahovcu).

⁷ Između oktobra i decembra 2014, OEBS je kontaktirao predstavnike sledećih kompanija: Merkatori (u Gjilan/Gnjilanu), Perparimi (Kamenicë/Kamenici), Motoja (u Prishtinë/Prištini), i Kolašin Prevoz (u severnoj Mitrovici/Mitrovicë). Četiri od pet kompanija su pružale usluge HAP-a 2014.

⁸ Aneks A, B i D predstavljaju prevod dokumenata o kojima je reč odnosno o kojima se diskutuje na engleski jezik.

⁹ Ustav Kosova, član 22; vidi i generalno Zakon br. 03/L-047 o zaštiti i promovisanju prava zajednica i njihovih pripadnika na Kosovu, 13. mart 2008. godine; Zakon br. 04 /L-032 o preduniverzitetskom obrazovanju na Kosovu, 2. avgust 2011. godine.

¹⁰ Vidi, na primer, član 23. (pravo na rad), član 25. (pravo na odgovarajući životni standard, uključujući zdravstvenu zaštitu) i član 26. (pravo na obrazovanje) Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, Rezolucija Generalne skupštine UN-a 217 A (III), 10. decembar 1948; Vidi i Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina, Savet Evrope, 1. februar 1995. godine, član 4 (2), a sve se neposredno primenjuje na Kosovu preko člana 22. Ustava.

Pravni okvir

U pogledu kosovskog pravnog okvira 2006, operativni sporazum¹¹ između UNMIK-a i Privremenih institucija lokalne samouprave doveo je do objavljivanja AU br. 2007/6 o "Postupku za podnošenje i procenu zahteva za humanitarni autobuski prevoz" koji je predviđao odgovornosti tadašnjeg Ministarstva za transport i telekomunikaciju¹² da podrži pružanje humanitarnih i ostalih specijalnih usluga unutar drumskog transporta. Aneks na AU 2007/6 navodi 17 autobuskih linija¹³ koje bi trebalo da budu operativne širom Kosova, gde samo AU pruža korake za otvaranje dodatnih linija i preispitivanje istih od strane određenih tela koja odlučuju.¹⁴

Ministarstvo za infrastrukturu je u oktobru 2013. god. objavilo Nacrt AU br. 13/2013¹⁵ o subvencionisanju ekonomski neodrživih trasa koje su uključivale između ostalih odredbe i član koji bi efikasno okončao trenutne usluge HAP-a. OEBS je istakao brojne zabrinutosti i u najmanju ruku zatražio da se Nacrt AU izmeni i dopuni kako bi rešio sledeće:

- a. Standard na osnovu kojeg će se razmatrati zahtevi za otvaranje novih linija;
- b. Kategorije putnika koji imaju pravo na subvencionisani autobuski prevoz;
- c. Proces podnošenja zahteva koji bi putnici trebalo da završe da bi ostvarili pravo na subvencionisani autobuski prevoz;
- d. Detalje o sastavu i funkcionisanje komisije¹⁶ koja odlučuje o zahtevima za besplatan/subvencionisani autobuski prevoz; i
- e. Operativni protokol za obustavljanje autobuskih linija.

OEBS je izvršio upućivanje na Treće mišljenje o Kosovu¹⁷ Savetodavnog odbora o Okvirnoj konvenciji Saveta Evrope za zaštitu nacionalnih manjina (Savetodavni odbor) koji je ispitao pitanja koja se odnose na pristup uslugama.¹⁸ U skladu sa Savetodavnim odborom, OEBS je preporučio da se opseg postojećih mera koje pomažu pristupu

---

¹¹ Pogledajte "Operativni sporazum između Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) i Privremenih institucija samouprave (PIS) za prenos odgovornosti za humanitarne i specijalne špedicije za manjinske zajednice na Kosovu", potpisan 1. septembra 2006 (Sporazum); AU prenosi nadležnost za HAP sa Ministarstva za infrastrukturu na Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije.

¹² Ministarstvo transporta, pošte i telekomunikacija je između 2006 i 2007 bio prethodnik Ministarstva za infrastrukturu.

¹³ Vidi Aneks B, fusnota 5 *supra*.

¹⁴ Prema AU, najmanje deset stanovnika koji nisu uključeni uz postojeće linije i koji "tvrde da je njihova sloboda kretanja ograničena," imaju pravo da zatraže usluge HAP-a. AU navodi važeću formu i procedure za ocenu zahteva, uključujući i osnivanje Tehničke komisije i Savetodavnog odbora za transport da preispita takve zahteve. Administrativno uputstvo br. 2007/6 o postupku za podnošenje i ocenjivanje zahteva za humanitarni autobuski prevoz, članovi 2, 3 i 4.

¹⁵ Vidi Aneks A, fusnota 2, *supra*.

¹⁶ Vidi Aneks A, fusnota 2, *supra*, član 3.

¹⁷ Savetodavni odbor o Okvirnoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina, *Treće mišljenje o Kosovu*, ACFC/ OP / III (2013) 002, usvojeno 6. marta 2013. godine i javno objavljeno 10. septembra 2013. godine, http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/minorities/3_FCNMdocs/PDF_3rd_OP_Kosovo_en.pdf.

¹⁸ Vidi na primer: "Uporni sigurnosni problemi u nekim područjima kao i sveobuhvatni ograničen pristup osnovnim uslugama i zapošljavanju i dalje ometaju održiv povratak nekih raseljenih lica koji uglavnom pripadaju srpskoj i romskoj zajednici." (stav 11); "Usred ukupne delikatne socio-ekonomske situacije i alarmanog nivoa siromaštva, pripadnici manjinskih zajednica su i dalje nesrazmerno pogođeni. Posebne prepreke i dalje postoje s obzirom na njihov pristup uslugama zdravstvene zaštite i drugim osnovnim uslugama i moraju se propisno rešiti" (stav 21).; "Međutim postoje izveštaji o tome da se povratnici i dalje suočavaju sa preprekama u pogledu pristupa obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, kao i drugim socijalnim uslugama." (stav 41); "Ograničenja u pogledu slobode kretanja su posebno uporna za albanske zajednice u mešovitim naseljima u severnoj Mitrovici/Mitrovič i tri severne opštine pod srpskom upravom, koji se suočavaju sa sigurnosnim problemima u njihovom pristupu većini usluga kao i mogućnosti zapošljavanja, a koji uglavnom zavise od južne Mitrovici/Mitrovič u pogledu bolnica i srednjoškolskog obrazovanja" (stav 44).; i "Savetodavni odbor dalje poziva vlasti da uvećaju svoje napore u promovisanju održive integracije povratnika kroz posebnu pažnju na pružanje pristupa socijalnim uslugama i mogućnostima zapošljavanja, i garantujući da se svim povratnicima pruži dužna pažnja u skladu sa njihovim specifičnim i individualnim potrebama." (stav 46). *Treće mišljenje, Ibid.*

uslugama za određene zajednice na Kosovu ne može smanjiti kao što je preporučeno u Nacrtu AU Ministarstva za infrastrukturu. Od decembra 2014, Nacrt AU još uvek nije bio zvanično odobren, a AU br. 2007/6 i dalje ostaje na snazi. Uprkos tome, promene su učinjene u pogledu pružanja usluga HAP-a u avgustu i septembru 2014. sa prekidom postojećih linija i objavljivanjem tendera za ukupno 13 linija u suprotnosti sa zahtevima koje proističu iz AU br. 2007/6 koje će biti detaljnije obrađeno u Delu 3 koji sledi.

Razvoj praktične politike: Procena potreba Ministarstva za zajednice i povratak

Kancelarija za pitanja zajednica je bila domaćin sastanka Grupe za pitanja zajednice o mogućnostima da se ukinu usluge HAP-a 19. juna 2014. Nakon toga MZP je pokrenuo proces procene potreba zajednica za specijalne linije prevoza. MZP je 4. avgusta 2014. godine uputio zahtev za dostavljanje informacija opštinskim kancelarijama za zajednice i povratak (OKZP) u 15 opština u kojima su saobraćale 17 linija koje su detaljno navedene u AU br. 2007/6. Od 31. decembra 2014. godine, 8 OKZP još uvek treba da dostavi svoje procene MZP-u¹⁹

Onda kada budu dostavljene i ocenjene sve procene na nivou opština, očekuje se da će MZP objaviti izveštaj u kojem se analiziraju prikupljeni podaci i predlažu relevantne mere institucijama Kosova na osnovu utvrđenih potreba zajednica.

3. Profili korisnika, linije humanitarnog autobusnog prevoza i trenutna funkcionalnost

Profili korisnika

Procena ukazuje na to da su korisnici HAP-a uglavnom studenti, službenici javne administracije i starije osobe, uključujući i povratnike sa najvećim brojem korisnika iz zajednice kosovskih Srba, zatim manjeg broja korisnika iz zajednica kosovskih Roma, kosovskih Bošnjaka, kosovskih Aškalija i kosovskih Egipćana. Naime, korisnici HAP-a takođe uključuju i kosovske Albance iz opština u kojima su oni u brojčanoj manjini na opštinskom nivou, uključujući u severnoj Mitrovici/Mitrovica, Zvečanu/Zvečan, Zubinom Potoku i Leposaviću /Leposaviq.

Na osnovu praćenja korišćenja učestalosti usluga procenjeno je da je bilo 10,000 putnika koji su koristili usluge HAP-a svakog meseca.²⁰ Putnici koriste usluge HAP-a uglavnom da ostvare pristup osnovnim uslugama koje su fundamentalne za uživanje gorepomenutih ljudskih prava, odnosno da bi učenici i studenti stigli do škola i univerziteta, zaposleni stigli do svojih radnih mesta, a nezaposlena i/ili penzionisana lica došla do usluga zdravstvene zaštite i/ili socijalnih i administrativnih usluga. Putnici takođe koriste linije HAP-a kako bi koristili socijalne i ekonomske mogućnosti koje postoje u većim gradovima (banke, javna komunalna preduzeća i pijace, koje su posebno važne za egzistenciju zemljoradnika u ruralnom području) ili radi odlaska u posetu prijateljima ili rodbini.

---

¹⁹ OKZP iz Gračanice/Gračanicë, Istog/Istoka, Kamenicë/Kamenice, Klokota-Vrbovca/Kllokot, Mitrovicë/Mitrovicë, severne Mitrovicë/Mitrovicë, Rahovec/Orahovca i Viti/Vitine.

²⁰ Ova procena se bazira na broju usluga HAP-a (broj linija pomnožen sa učestalošću) i procene prosečnog broja putnika po autobusu za svaku posebnu liniju/trasu HAP-a određenom terenskim praćenjem OEBS-a.

Funkcionalnost linija humanitarnog autobuskog prevoza

Osam od 17 linija HAP-a navedenih u AU br. 2007/6 su međuregionalne, koje povezuju ruralna područja u Gjilan/Gnjilanu (npr. Babljak/Bablak), Prizrenu (npr. Veliku Hoču/Hočë e Madhe) i Pejë/Peçi (npr. povratnička mesta Vidanje/Videjë i Osojane/Osojan) sa Gračanicom/Gračanicë i Mitrovicë/severnom Mitrovicom. Ostale trase su intraregionalne, operativne u opštinama ili između dve ili tri susedne opštine, prvenstveno u regionima Gjilan/Gnjilana, Mitrovicë/južne Mitrovice (npr. Leposavić/Leposaviq-Mitrovicë/južna Mitrovica) i Prishtinë/Prištine (npr. Babin Most-Gračanica/Gračanicë).

Generalno, zapaženo je da usluge HAP-a funkcionišu redovno, pri čemu problema ima samo u periodu između isteka jednog ugovora i početka novog. Iako bi usluge HAP-a trebalo da budu besplatne, OEBS je nadgledanjem zabeležio da je na pet linija HAP-a prevoz naplaćivan u iznosu od 0,50 do 4 evra po vožnji²¹.

Od prvobitnih 17 linija HAP-a četiri su prestale da postoje pre 2014. godine (kao što je navedeno u Aneksu C)²². Svih preostalih 13 linija prestale su da saobraćaju između avgusta i septembra 2014. godine, kada su istekli ugovori koje je Ministarstvo za infrastrukturu potpisalo sa pružiocima usluga. U jedanaest slučajeva komercijalne linije su počele da saobraćaju umesto linija HAP-a koje su prestale da postoje²³, premda u nekim slučajevima na izmenjenim trasama²⁴.

Ministarstvo za infrastrukturu je 24. septembra 2014. raspisalo tender za obavljanje prevoza na 13 linija koje su navedene kao linije HAP-a²⁵, pri čemu su ponude na tenderu otvorene 5. novembra 2014. godine, za ugovore od 12 meseci. Ministarstvo za infrastrukturu je saopštilo da je ovih 13 linija počelo da saobraća u januaru 2015. godine. Međutim, nadgledanje koje OEBS sprovodi na terenu navodi da najmanje šest od ovih linija zapravo nisu funkcionalne zbog žalbenih postupaka.²⁶ U svakom slučaju, u poređenju sa linijama HAP-a navedenim u AU br. 2007/6, ove linije zahtevaju izmene postojećih trasa, a u

²¹ Prema informacijama prikupljenim u junu 2014. godine, prevoznici su naplaćivali naknadu za sledeće linije HAP-a: Babin Most/Babimoc - Gračanica/Gračanicë (linija 1 u Aneksu C); Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme - Gračanica/Gračanicë (linija 1 u Aneksu C); Velika Hoča/ Hoçë e Madhe - Gračanica/Gračanicë (linija 4 u Aneksu C); Gjilan/Gnjilane F ili Kamenicë/Kamenica - Mitrovicë/Mitrovica (linija 16 u Aneksu C); i Gjilan/Gnjilane G ili Klokoto/Kllokot - Mitrovicë/Mitrovica (linija 17 u Aneksu C).

²² Prema onome što je OEBS snimio na terenu sledeće linije prestale su da postoje kao usluge HAP-a pre 2014. god (kao što je navedeno u Aneksu C, *supra*, fusnota 20): linija 1 (Babin Most/Babimoc - Gračanica/Gračanicë); linija 2 (Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme - Gračanica/Gračanicë); linija 3 (Milošev/Milloshë - Prelaz 3) i linija 13 (Gjilan/Gnjilane - Novo Brdo/Novobërdë).

²³ Pored toga, saopšteno je da je postojala i ad hoc inicijativa kosovskih Albanaca koji su nastavno osoblje u Leposaviću/Leposaviq, zaposleno u Mitrovicë/južnoj Mitrovici, koje je organizovalo privatni kombi da ih vozi na posao i nazad.

²⁴ Na osnovu OEBS-ovog praćenja situacije sledeće linije su sada komercijalizovane, pri čemu su trase neznatno izmenjene u odnosu na trase HAP-a (kako je navedeno u Aneksu C, *supra*, fusnota 20): linija 7 (dok je HAP saobraćao od Vidanja/Videjë do Zvečana/Zvečan, komercijalni autobus saobraća od Klinë/Kline do Mitrovicë/južne Mitrovica do Zvečana/Zvečan, uključujući dodatna multietnička sela, odnosno sela kosovskih Albanaca i kosovskih Srba Klinafç/Klinavac i Berkovë/Berkovo ali uz izostavljanje tri sela Videjë/Vidanje, Grabç/Grabac i Bica/Binxhë, koja su sva multietnička); na području Gjilan/Gnjilana jedna komercijalna linija opslužuje linije HAP-a 14 i 15 (shodno Aneksu C, *supra*, fusnota 20).

²⁵ Videti Aneks D, Tender, Ministarstvo za infrastrukturu, 24. septembar 2014. god. Tender je dostupan na: <http://krpp.rks-gov.net/Default.aspx?PID=Notices&LID=1&PCID=-1&CitID=ViewNotices&ID=94293>. Tenderski postupak je završen u decembru 2014. god.

²⁶ Linija koja povezuje sela u opštini Leposavić/Leposaviq u kojima žive kosovski Albanci (Koshtovë/Koštutovo, Bistricë e Shalës/Šaljska Bistrica, Cerajë/Ceranje) sa Južnom Mitrovicom/ Mitrovicë; linija koja povezuje selo u kome žive kosovski Albanci, Cabër/Čabra (opština Zubin Potok) sa Južnom Mitrovicom/ Mitrovicë; linija koja povezuje mešovito naselje Mikronaselje/Kodra e Minatorëve (Severna Mitrovica/Mitrovicë) sa Južnom Mitrovicom/ Mitrovicë; linija koja povezuje selo Frashër/Svinjare (opština Južna Mitrovica/ Mitrovicë) sa Malim Zvečanom/ Zvečan ë Vogël; linija Gjilan/Gnjilane-Stanišor/Stanishor-Gornji Makreš/Makresh i Epërm-Bostane/Bostan-Gračanica/Gračanicë-Stanišor/Stanishor-Straža/Strazhë-Prekoc/Prekoc; linija koja povezuje opštinu Dragash/Dragaš sa Prizrenom.

nekim slučajevima potpuno izostavljanje sela, što se odražava na zajednice u brojčanoj manjini u 12 opština. Na primer, novih 13 trasa više ne uključuju prevoz za povratnike iz sela Babljak/Bablak, Babuš/Babush, Talinovac/Talinoci i Muhaxhirëve (Opština Ferizaj/Uroševac) u opštine Gračanica/Gračanicë i Štrpce/Shtërpçë. Dve linije su sada spojene,²⁷ dok je u jednom slučaju usluga prevoza smanjena na manji broj linija koje saobraćaju tokom dana²⁸, što se odražava na opštine Klinë/Klina i Zvečan/Zveçan. Tri sela kosovskih Srba Grace/Gracë, Gojbulja/Gojbulë i Banjska/Bajskë (Opština Vushtrri/Vučitrn) izostavljena su sa linija navedenih u tender. Pored toga, novim ugovorima MI vrši spajanje određenog broja linija kojima se sela u opštinama Klinë/Klina i Istog/Istok povezuju sa Zvečanom/Zveçan, ali on ne obuhvata tri povratnička sela, uključujući sela Vidanje/Videjë, Grabac/Grabc i Bica/Binxhë u Opštini Klinë/Klina. Prema tome, određene zajednice u brojčanoj manjini na opštinskom nivou manje su u mogućnosti da koriste rekonfigurisane usluge. Pored ovoga, selo Paralovo/Parallovë u Opštini Gjilan/Gnjilane nije više na spisku sela povezanih sa gradom Gjilan/Gnjilanom, dok grad Kamenicë/Kamenica i Ranilug/Ranillug nisu više povezani sa gradom Gjilan/Gnjilane i Mitrovicë/severnom Mitrovicom. Uz to, važno je napomenuti da nijedna od nekadašnjih trasa HAP-a koje povezuju sela iz opština Gjilan/Gnjilane, Kamenicë/Kamenica i Novo Brdo/Novobërdë sa Gračanicom/Gračanicë i Mitrovicë/severnom Mitrovicom neće više postojati, shodno novom tenderu Ministarstva za infrastrukturu.

Premda je prethodno navedeno da je umesto linija HAP-a koje više ne postoje počeo da saobraća određeni broj komercijalnih linija, tokom pauze u pružanju usluga od strane MI, trebalo bi napomenuti da komercijalne linije trenutno ne saobraćaju na trasama HAP-a koje određeni broj područja povezuju sa severnom Mitrovicom/Mitrovicë²⁹. Pored toga, ne postoje komercijalne linije kao alternativa za povezivanje sela Babljak/Bablak sa Gračanicom/Gračanicë, što je linija koja nije navedena u konkursu za ugovor Ministarstva za infrastrukturu³⁰.

Ukratko, nedavnim tenderom MI predviđa se rekonfigurisanje linija HAP-a navedenih u AU br. 2007/6 promenama koje će, osim ukoliko se obezbede alternative, imati negativan efekat po dostupnost važnih usluga zajednicama u brojčanoj manjini na opštinskom nivou.

4. Problematična pitanja u vezi sa bezbednošću zajednica i dostupnosti usluga

Širom Kosova, pripadnici zajednica u brojčanoj manjini na opštinskom nivou, uključujući mnoge koji su u nekakvom nepovoljnom položaju (npr. stanovnici izolovanih ruralnih mesta, mladi/studenti, povratnici ili oni sa veoma niskim primanjima), redovno koriste usluge HAP-a. Na osnovu razgovora sa tim korisnicima i konsultacija sa lokalnim institucijama, utvrđeno je niz problematičnih pitanja u vezi sa potencijalnim efektom ukidanja subvencionisanih usluga prevoza na linijama koje su važne za ove zajednice³¹.

²⁷ Aneks C, *supra*, fusnota 20, linija 7 (Vidanje/Videjë - Zvečan/Zveçan), biće spojena sa linijom 8 (Osojane/Osojan - Zvečan/Zveçan).

²⁸ Aneks C, *supra*, fusnota 20, linija 6 (od Leposavića/Leposaviq do Mitrovicë/južne Mitrovice). Dok je linija HAP-a ranije saobraćala tri puta dnevno, pet puta sedmično, nova linija će prema tenderu saobraćati jednom dnevno, ped dana u nedelji.

²⁹ Područja u mestima Gjilan/Gnjilane, Kamenicë/Kamenica, Viti/Vitina, Novo Brdo/Novobërdë, Parteš/Partesh, Klokot/Kllokot, Ranilug/Ranillug i Rahovec/Orahovac. 22. novembra Kolašin prevoz je ponovo uspostavio usluge prevoza na četiri linije: 1) Velika Hoča/Hoçë e Madhe (RH)-Rahovec/Gornji Orahovac-Gračanica/Gračanicë (PR) i nazad; 2) Osojane/Osojan (IS)-Zvečan/Zveçan (ZV)-Osojane/Osojan (IS); 3) Klinë/Klina-Osojane/Osojan (IS) - Mitrovicë/južna Mitrovica -Zvečan/Zveçan; i 4) Grace/Gracë (VU)-severna Mitrovica/Mitrovicë (MI)-Grace/Gracë (što odgovara linijama 4, 5, 7 i 8 u Aneksu C, *supra*, fusnota 20.

³⁰ Aneks C, *supra*, fusnota 20, linija 10 (Babljak/Bablak - Gračanica/Gračanicë).

³¹ Bojazni u vezi sa bezbednošću i stalnom dostupnošću usluga bile su iznete i na drugim zvaničnim forumima, čime su potvrđene prikupljene informacije i strahovanja izražena tokom terenske procene OEBS-a. Na primer, bojazni u vezi sa bezbednošću i stalnom dostupnošću zdravstvenih i obrazovnih institucija izrazili su i predstavnici zajednica i opštinski

Procenjuje se da je oko dve trećine sadašnjih korisnika HAP-a nezaposleno ili da imaju veoma mala primanja, te da bi se stoga, na njih negativno odrazilo ukoliko bi se za neke linije uvela naplata prevoza. OEBS-ovom procenom stanja na terenu konstatuje se da ukoliko se sadašnji obim usluga HAP-a smanji, a cenovno prihvatljive komercijalne usluge ne budu postojale kao alternativa, mogućnost zajednica da ostvaruju osnovna prava biće smanjena³².

Bezbednost i sloboda kretanja

Pitanja bezbednosti generalno nisu faktor za korisnike HAP-a, jer je ogromna većina korisnika i opštinskih službenika sa kojima je obavljen razgovor procenila da je pretnja po bezbednost mala. Međutim, prikupljeni podaci pokazuju da je više od polovine konsultovanih korisnika HAP-a u regionima Gjilan/Gnjilana³³ i Prishtinë/Prištine³⁴ izrazilo svoje rezerve i ustručavanje u vezi sa potencijalnim budućim korišćenjem komercijalnih javnih autobusa zajedno sa pripadnicima većinskih zajednica. Prikupljene informacije takođe pokazuju da neki korisnici HAP-a percipiraju opasnostima po bezbednost ukoliko bi usluga HAP-a bila ukinuta: kosovski Srbi³⁵ iz Graca/Gracë (Opština Vushtrri/Vučitrn), i kosovski Albanci koji žive u tri izolovana sela Koshtovë/Koštovo, Bisticë e Shalës/Šaljska Bistrica i Cerajë/Ceranje (Opština Leposavić/Leposaviq), naveli su da će se svakodnevno putovanje autobusima javnog prevoza ili u privatnim vozilima kroz područja naseljena pretežno drugim zajednicama verovatno negativno odraziti na njihovu percepciju bezbednosti. Za ove pripadnike zajednica, nastavak funkcionisanja usluge prevoza koju pruža vlada predstavlja veliki i svrsishodan doprinos njihovoj percepciji lične bezbednosti.

Dostupnost osnovnih usluga

Konsultacije i razgovori sa korisnicima HAP-a ukazuju da bi ukidanje ili redukovanje usluga HAP-a imalo negativan efekat na sledeće:

- pohađanje nastave učenika/studenata iz zajednica u institucijama sekundarnog i tercijarnog nivoa obrazovanja³⁶, uglavnom, ali ne isključivo, u obrazovanju na srpskom jeziku;
- dostupnost institucija sekundarne zdravstvene zaštite za stara lica iz zajednica ili za lica lošeg zdravlja³⁷;
- dostupnost usluga za zajednice u opštinskim i regionalnim centrima, kao što su dobijanje ličnih isprava i primanje penzija iz Srbije koje se dele u administrativnim centrima u Gračanici/Gračanicë i/ili Štrpcu/Shtërpçë³⁸;

---

službenici tokom javnih konsultacija koje je MI održalo u maju 2014. god. (*supra*, fusnota 5), kao i putem zvaničnih dopisa Ministarstvu za infrastrukturu (kao što je dopis koji je Opštinska kancelarija za zajednice u Leposaviću/Leposaviq uputila Ministarstvu za infrastrukturu 28. avgusta 2014. god.).

³² Ova procena počiva na sledećim faktorima: i) percepcije i izjave korisnika HAP-a prikupljene putem praćenja stanja na terenu od strane OEBS-a; ii) bojazni opštinskih službenika i predstavnika zajednica prenete OEBS-ovim posmatračima na terenu (uključujući neke slučajeve zvaničnih dopisa dostavljenih centralnim institucijama, izveštaje o raspravama na opštinskom nivou, itd.); i, iii) OEBS-ova procena stanja na terenu u pogledu nepostojanja komercijalnih linija na nekim trasama, odnosno potvrda da ne postoji alternativa za HAP.

³³ Aneks C, *supra*, fusnota 20, linije 11–16, sve u regionu Gjilan/Gnjilana.

³⁴ Annex C, *supra*, fusnota 20, linija 2 (Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme to Gračanica/Gračanicë).

³⁵ Korisnici HAP-a za autobusku liniju Grace/Gracë – severna Mitrovica/Mitrovicë - Grace/Gracë (Aneks C, *supra*, fusnota 20, linija 5).

³⁶ Korisnici usluga HAP-a iz regiona Prishtinë/Prištine, Gjilan/Gnjilana, Prizren/Prizrena i severne Mitrovice/Mitrovicë.

³⁷ Kao što su rekli korisnici HAP-a iz regiona Gjilan/Gnjilana, severne Mitrovice/Mitrovicë, Mitrovicë/južne Mitrovice i Prishtinë/Prištine. Posebnu zabrinutost izrazili su kosovski Srbi iz Babljaka/Bablak (Opština Ferizaj/Uroševac), uglavnom stariji meštani koji više nisu u mogućnosti da dođu do Gračanice/Gračanicë ili Štrpca/Shtërpçë radi medicinskih usluga, dobijanja ličnih dokumenata i podizanja svojih državnih penzija iz Srbije.

- dostupnost pijaca za zajednice, koja je od posebne važnosti za izolovano ruralno stanovništvo³⁹.

Neke od nekadašnjih besplatnih linija HAP-a već su komercijalizovane i uvedena je naplata prevoza (u rasponu od 0,5 do 1,5 evra), u trenutku kada su linije komercijalizovane. Neki korisnici koji trenutno besplatno putuju obavestili su posmatrače OEBS-a na terenu da će se plaćanje prevoza odraziti na njihovo putovanje, s obzirom na to da su mnoge karte za njih relativno skupe⁴⁰, te da stoga predstavljaju opterećenje za njihov ograničeni budžet⁴¹. Štaviše, OEBS-ovo praćenje stanja na terenu ukazalo je na to da se u određenim područjima broj korisnika smanjio za oko 30% nakon nedavnog uvođenja naplate prevoza na predmetnim linijama HAP-a⁴². Međutim, ovo nije slučaj u regionu Prizrena, gde na komercijalnim linijama koje sada saobraćaju na nekadašnjim trasama HAP-a, na kojima je uvedena naplata prevoza, nije došlo do smanjenja broja korisnika. Pošto komercijalne linije trenutno ne saobraćaju na trasama HAP-a koje povezuju određeni broj sela sa severnom Mitrovicom/ Mitrovicë, sve je veća bojazan da mnogi pripadnici zajednica, prvenstveno kosovski Srbi, neće više biti u mogućnosti da lako stignu do tamošnje bolnice i univerziteta.

5. Zaključci

Nalazi procene stanja ukazuju da i dalje postoji značajan broj pripadnika zajednica za koje nastavak pružanja usluga HAP-a predstavlja važan mehanizam za korišćenje osnovnih usluga, uključujući, između ostalog, obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i opštinsku upravu. Za mnoge linije, komercijalne alternative naprosto ne postoje, a u nekim posebnim područjima zajednice i dalje imaju izražene bojazni u pogledu bezbednosti zbog kojih je važno obezbeđivanje prevoza koji organizuje vlada.

Institucije Kosova, naročito Ministarstvo za infrastrukturu i dalje ima obavezu da obezbedi usluge HAP-a shodno AU br. 2007/6. Međutim, u vreme objavljivanja saobraćalo je svega 13 od 17 traženih linija HAP-a. Neke od ovih 13 linija saobraćaju po izmenjenim ili spojenim trasama i/ili sa smanjenim obimom usluge dnevno ili sedmično. Ovim su zajednice u brojčanoj manjini u 12 opština ostale bez usluga HAP-a koje su im od pomoći. Što se tiče nekadašnjih trasa HAP-a, na kojima trenutno saobraćaju komercijalni opštinski autobuski operateri, trenutno je nejasno da li će ove usluge nastaviti da se pružaju na održivoj osnovi.

Nije dovoljno jasna budućnost usluga HAP-a na Kosovu. Dok se neke trase mogu smatrati manjim prioritetom, zbog postojanja komercijalnih opcija, druge su i dalje važne za zajednice koje su u posebno nepovoljnom položaju da bi bile u mogućnosti da koriste usluge na ravnopravnoj osnovi kao i drugi stanovnici Kosova. Potrebna je celovita i detaljna procena radi formulisanja bilo kakvih prioriteta ili rekonfigurisanja trasa.

Institucije Kosova su dužne da osiguraju da zajednice u brojčanoj manjini na opštinskom nivou imaju slobodu kretanja, da im na ravnopravnoj osnovi budu dostupne usluge i da pozitivno vide stanje njihove bezbednosti. S obzirom na ove obaveze i neprekidne potrebe zajednica, važno je definisati i sprovesti održivu politiku za specijalan ili subvencioniran prevoz za zajednice, i da takva politika počiva na odgovarajućoj proceni potreba.

³⁸ Korisnici usluge HAP-a na liniji Babljak/Bablak – Gračanica/Graçanicë - Babljak/Bablak.

³⁹ Većina kosovskih Srba koji koriste liniju HAP-a Velika Hoča/Hoçë e Madhe – Rahovec/Orahovac Gornji - Gračanica/Graçanicë bavi se poljoprivredom i proizvodnjom vina i prodajom na pijacama u severnoj Mitrovici/Mitrovicë, što je jedan od njihovih primarnih izvora prihoda.

⁴⁰ Kosovski Srbi korisnici HAP-a na autobuskoj liniji Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme – Gračanica/Graçanicë - Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme.

⁴¹ Na primer, kosovski Srbi korisnici HAP-a u regionu Gjilan/Gnjilana, pretežno starija lica i žene, koji primaju penzije ili socijalnu pomoć; i kosovski Albanci korisnici HAP-a u regionu severne Mitrovice/Mitrovicë.

⁴² Kako su naveli pružaoci usluge autobuskog prevoza za dve linije HAP-a u regionu Gjilan/Gnjilana.

6. Preporuke

Ministarstvu za infrastrukturu

Dok je AU br. 2007/6 na snazi, Ministarstvo za infrastrukturu bi trebalo da osigura da u potpunosti sprovodi svoje obaveze, odnosno redovno funkcionisanje 17 linija HAP-a navedenih u AU. Pored toga, MI bi trebalo da prati i sprečava nezakonito nametanje naknada za prevoz od strane pružalaca usluge HAP-a.

Ministarstvu za zajednice i povratak

Trebalo bi završiti procenu potreba zajednica za specijalnim prevozom i objaviti rezultate, uključujući predloge za naredne mere kosovskih institucija na osnovu nalaza procene.

Opštinskim kancelarijama za zajednice i povratak

Trebalo bi obezbediti potpune i detaljne informacije kako bi se pružila pomoć u realizovanju procene potreba koju vodi MZP. Pored toga, OKZP bi trebalo da ispunjavaju svoje obaveze u pogledu zaštite i promovisanja prava zajednica u brojčanoj manjini u svojim opštinama, uključujući u tom kontekstu brzo angažovanje na problemima u vezi sa funkcionisanjem linija HAP-a i mogućnošću zajednica da koriste usluge. Konkretno, ovo bi trebalo činiti prijavljivanjem problema i podnošenjem zahteva u Ministarstvu za infrastrukturu u okviru postojećeg sistema rukovođenja HAP-om, i staranjem o tome da MZP bude obavešten o važnim pitanjima koja se tiču zajednica.

Institucijama Kosova

Mora se formulisati održiva politika specijalnog prevoza za zajednice kroz tesne konsultacije sa relevantnim akterima i pogodnim zajednicama, a ista se mora usvojiti i sprovoditi na osnovu sistematske procene potreba i moraju se izdvojiti potrebna finansijskih sredstava kako bi se osigurale kontinuirane i pouzdane usluge.

Aneks A – Nacrt Administrativnog uputstva br. 13/2013 za subvenciranje neodrživih ekonomskih linija

Ministar Ministarstva Infrastrukture, na osnovu člana 4 i 17 Zakona o Drumskom prevozu objavljen u (Službenom Listu br.21/13 Juni 2013, člana 8 podstava 1.4. Uredbe br.02/2011 za oblasti administrativnih odgovornosti Premijera i ministarstava kao i člana 38 stava 6 Poslovnika Vlade br.09/2011 (Službeni List br. 15, od 12.09.2011 u cilju utvrđivanja procedure i kriterijuma za subvencioniranje ne održivih ekonomskih linija, donosi:

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO BR.13/2013 ZA SUBVENCINIRANJE NEODRŽIVIH EKONOMSKIH LINIJA

Član 1.

Cilj

Ovim Administrativnim uputstvom se utvrđuju kriterijumi, procedure i mogućnosti za subvenciranje ne održivih ekonomskih linija, dok za njihovo pružanje imaju potrebe i interese zajednice i zaduženo Ministarstvo za prevoz u daljem tekstu: "Ministarstvo" je obavezno da obezbedi pristup u javnom prevozu za komunitet za svaku međugradsku liniju kada zahteva Opština za potrebe komuniteta.

Član 2.

Iniciranje procedure

1. Podnošenje zahteva za subvenciranje međugradskih linija može da se izvrši samo tada kada na jednoj relaciji nema redovnih polazaka prema mreži međugradskih linija usvojenih od Ministarstva.
2. Iniciranje zahteva za subvenciranu liniju prevoza se vrši od Opštine gde počinje polazak na zahtev zajednice ili Ministarstva.
3. Rok za podnošenje zahteva iz stava 1 se vrši na početku svake kalendarske godine odnosno od 1 Januara do 31 Januara.

Član 3.

Razmtranje zahteva i procedure

1. Departman Drumskog prevoza u daljem tekstu "Departman" predlaže komisiju, razmatra i ocenjuje prispele zahteve u Departmanu za objavljivanje slobodnih međugradskih linija, koji posle razmtranja predlaže Stalnom sekretaru u daljem tekstu "Sekretaru" da donosi odluku za objavljivanje ili neobjavljivanje slobodnih polazaka.
2. Administrativne procedure za objavljivanje, ocenu aplikacija i druge potrebne procedure se vrši shodno administrativnih procedura utvrđenih u Administrativnom uputstvu na snazi za povećanje linija i reda vožnje u međugradskom prevozu putnika autobusom.
3. Razmatranje zahteva se vrši u roku od 30 dana od dana apliciranja.
3. Sekretar, može da donese odluku za javno objavljivanje ili neobjavljivanje ovih polazaka kao slobodne polaske.
4. Subvencioniranje međugradskih linija se predviđa kao mogućnost kada ima budžetskih sredstava i vrši se samo na onim relacijama na kojima se ne održava nijedan polazak i nema nikakav red vožnje overen od Ministarstva.

Član 4.

Objavljivanje

1. Departman će izvršiti objavljivanje održavanja linija za jednu određenu međugradsku liniju i poziva operatere da učestvuju na ugovorenim osnovama.
2. Imenovana komisija od Ministarstva razmatraće zahteve operatera ukoliko ima i proglašiće dobitnika za održavanje određenih linija.

Član 5.

Nedostatak apliciranja

Ukoliko operateri prevoza ne izražavaju interesovanje za apliciranje za dobijanje jednog polaska, Departman će oceniti i konstatovati da nema izraz interesovanja od operatera prevoza za apliciranje dobijanja reda vožnje za održavanje polaska u međugradskom prevozu na jednoj određenoj relaciji.

Član 6.

Objavljivanje za subvenciju

1. Ministarstvo izvršiće objavljivanje polaska za subvencioniranje posle korišćenja svih redovnih procedura za redovne linije, pozivanjem sve licencirane operatere drumskog prevoza putnika od MI-re da apliciraju za održavanje polaska ili polazaka na jednoj određenoj liniji koja će se subvencionirati 20 centi po kilometru.

2. Maksimum polazaka na jednoj relaciji je tri polaska na jednoj liniji ili određenoj relaciji i istu će da oceni Departman.

Član 7.

Odabiranje

1. Odabiranje operatera izvršiće se shodno uslovima i kriterijumima za objavljivanje slobodnih polazaka prema Administrativnom uputstvu Br. 09/2013 za mrežu linija i reda vožnje u međugradskom prevozu putnika autobusom, kao i operateri koji nude najniže cene za građanina.

2. Dodatne tehničke kriterijume za dodeljivanje subvencioniranih odlazaka utvrđuje Departman.

Član 8.

Nadzor

Nadzor održavanja subvencioniranih polazaka vrše inspektori drumskog prevoza i stalno izveštavaju pored neposrednog nadzornika i menadžera ugovora i Direktora Departmana.

Član 9.

Ocenivanje

Departman za svaku godinu izvršiće ocenu za subvencionirane polaske koji su usvojeni i usaglašeni sa izvršenim ocenama predložiće Stalnom sekretaru za odlučivanje za nastavljanje ili odobravanje subvencioniranih polazaka.

Član 10.

Žalbe

Nezadovoljna strana može da podnese žalbu u Ministarstvu. Žalba može da se podnese na osnovu Zakona o administrativnoj proceduri na snazi. Protiv odluke Komisije Ministarstva vezano sa žalbom može da se počne sudska procedura pred nadležnim sudom.

Član 11.

Prelazne odredbe

Održane linije za humanitarni prevoz održaće se do kraja 2014 kalendarske godine.

Član 12.

Odredbe stavljanja van snage

Danom stupanja na snagu ovog Administrativnog uputstva stavlja se van snage Administrativno uputstvo br.2007/6 za procedure podnošenja i ocene zahteva za humanitarni prevoz autobusom i svaki drugi pravni akt koji je protivan s ovim Administrativnim Uputstvom.

Član 13.

Stupanje na snagu

Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu danom potpisivanja.

Fehmi Mujota,

Ministar Ministarstva Infrastrukture

Dana _____ 2013

Aneks B – Administrativno uputstvo br. 2007/06 o proceduri za predaju i procenu zahteva za prevoz u okviru humanitarnog autobusnog prevoza⁴³

Ministarstvo za saobraćaj, poštu i telekomunikacije

Ministar,

Shodno članu 1.3, I Prilog VIII stav (x) Uredbe UNMIK-a 2001/19 o izvršnom ogranku Privremenih Institucija Samoupravljanja na Kosovu (PIS), koji utvrđuje da Ministarstvo za Saobraćaj, Poštu i Telekomunikacije (MSPT) podržava pružanje humanitarnih i posebnih usluga u okviru drumskog saobraćaja.

Shodno tome, dana 01 Septembra 2006, MSPT je potpisao, u ime Privremenih Institucija Samoupravljanja na Kosovu (PIS), operativni sporazum između misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK) i PIS-a o prenosu nadležnosti za humanitarne i posebne službe prevoza za manjinske zajednice na Kosovu (Sporazum);

Shodno tome, član 5 Sporazuma omogućuje stvaranje savetodavnog odbora za transport (SOT) sačinjenog od viših zvaničnika MSPT-a, Ministarstvo za Zajednice i Povratak (MZP), UNMIK-a, Organizacije za Evropsku Bezbednost i Saradnju (OEBS) i Institucije Ombudspersona na Kosovu (kao posmatrač);

Shodno tome, Aneks VI sporazuma sadrži metodologiju za selekciju pravaca i reda vožnje;

Shodno tome, a na osnovu člana 4.1 sporazuma određuje da "do 1 Januara 2007 MSPT i MZP će izraditi metodologiju za selekciju pravaca i reda vožnje koji se nalazi u aneksu VI ovog sporazuma";

Da bi omogućili stanovnicima lokacija koji nisu uključeni u već postojeće pravce humanitarnog autobusnog prevoza, a koji tvrde da je njihova sloboda kretanja limitirana, zahtevati da se ove lokacije uključe u službu humanitarnog prevoza;

Oslanjajući se na preporuke SOT-a u vezi implementacije metodologije za selekciju pravaca i reda vožnje i u konsultaciji sa MZP-om, Ministarstvom za Lokalnu Samoupravu (MLS);

Izdaje ovo:

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO Broj 2007/6 O Proceduri za predaju i procenu zahteva za prevoz u okviru humanitarnog autobusnog prevoza

Član 1 Definicije

1.1 U svrhu ove procedure, termini i skraćenice koje su niže napisane će imati sledeće značenje:

- a) *Sporazum*: Operativni sporazum između Privremene Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK-a) i Privremenih Institucija Samoupravljanja (PIS) o prenosu odgovornosti za usluge humanitarnog i posebnog prevoza za manjinske zajednice na Kosovu (Aneks 3);
- b) *Osnova i analize izvodljivosti*: Osnova i analize izvodljivosti su sprovedeni prema linijama i raposredu koji se nalazi u Aneksu VI Sporazuma;
- c) *Procena potreba zajednice*: Procena potreba zajednice sprovedena prema Metodologiji Selekcije Linija i Rasporeda Transporta (Aneks 3) koji se nalaze u Prilogu VI Sporazuma;
- d) *Formular*: formular za slanje zahteva za humanitarni prevoz;
- e) *Zakon o Upravnom postupku*: Zakon Skupštine Kosova Br. 02/L-28 kao što je proglašeno UNMIK-ovom uredbom Br. 2006/33.
- f) *Procedura*: Procedura za predaju i procenu zahteva za humanitarni prevoz;
- g) *Zahtev*: Zahtev za humanitarni prevoz;
- h) *Strane sa zahtevom*: Podnosioci zahteva koji predaju zahtev za prevoz sa humanitarnim autobusom;
- i) *Linija*: Linija humanitarnog prevoza kao što navodi Aneks 2 ove procedure;
- l) *Savetodavni Komitet za Prevoz (SKP)*. Telo sačinjeno u skladu sa članom 5 sporazuma;
- n) *Tehnička Komisija*: Tehnička komisija o humanitarnom prevozu prema članu 3 ove procedure;

⁴³ Ovo je zvanična verzija AU. Obrazac za podnošenje zahteva za otvaranje novih linija/izmene na postojećim linijama koji je uključen kao Aneks u originalnom tekstu je ovde izuzet.

o) *Celokupna Procena*: Odluka usvojena od strane tehničke komisije prema članu 3 ove Procedure;

p) *Procena izvodljivosti prevoza*: Procena izvršena od strane MSTK-a prema članu 3.5 ove Procedure

r) *Procena bezbednosti*: Procena izvršena od strane Kosovske Policijske Službe (KPS) prema članu 3.5 ove Procedure.

Član 2

Zahtevi za prevoz humanitarnim autobusom

2.1. Najmanje 10 stanovnika sa lokacija koje se ne nalaze uključene na postojećim linijama, i koji tvrde da im je ograničena sloboda kretanja će biti u mogućnosti da predaju zahtev da se njihova lokacija uvrsti u uslugu prevoza humanitarnim autobusom.

2.2. U ovu svrhu, oni će predati zajednički zahtev ili za otvaranje nove linije ili za proširenje ili izmenu postojeće linije.

2.3. Zahtev će biti prosleđen preko formulara, koji se nalazi u aneksu I. Formular se sastoji od dva dela: prvi deo popunjava zahtevalac; a drugi deo popunjava tehnička komisija. Opštinska kancelarija za zajednice (OKZ) je odgovorna da obezbedi dostupnost formulara zahtevaocima i da im stoji na raspolaganju i pomogne u predaji zahteva.

2.4. U skladu sa članom 40.3 Zakona o upravnom postupku, predsednik opštine će direktno ili preko OKZ-e, primiti zahtev i predati ga tehničkoj komisiji u roku od dva radna dana od dana predaje.

2.5. OKZ-e će informisati podnosioca zahteva o datumu početka procedure.

Član 3

Procena tehničke komisije i početna potvrda

3.1. Tehnička komisija, je formirana sa zadatkom da odluči o zahtevima kao prvo telo za proveru zahteva.

3.2. Tehničku komisiju čine tri člana, po jedan iz svake od ovih institucija: MSTK; MZP; i ministarstvo administracije lokalne samoupravu (MALS). Pored toga će kao posmatrači u tehničkoj komisiji biti prisutni Kosovska policijska služba (KPS), pružalac usluga. Ombudsperson Institucija. Svaka institucija će imenovati svog predstavnika kao člana u tehničkoj komisiji i isto tako obavestiti sekretara SKP-a o ovom imenovanju. Članovi tehničke komisije ne mogu biti u isto vreme i članovi SKP-a.

3.3. Nakon primanja informacije od strane predsednika opštine, tehnička komisija će zavesti sve zahteve u registar za posebne i humanitarne usluge prevoza.

3.4. Shodno članu 81.1 Zakona o upravnom postupku, u roku od 90 dana od datuma kada je zahtev primljen u OKZ, tehnička komisija je obavezna da izda sveobuhvatnu procenu (procenu). Procenu će sačinjavati: a) procena o bezbednosti; b) procena izvodljivosti prevoza; c) Procena potrebe zajednice; i d) zaključak zasnovan na prethodno navedenim procenama (a - c). Procena će biti sa pozitivnim zaključkom (pozitivna procena) ili negativnim zaključkom (negativna procena).

3.5. U sklopu tehničke komisije, KPS će izdati procenu o sigurnosti. MSTK će izdati nakon konsultovanja sa davaocem usluge prevoza humanitarnim autobusom (davalac usluge), procenu izvodljivosti prevoza, uključujući finansijske i tehničke implikacije zahteva. Po razmatranju sveukupnih potreba zajednice koja je sačinila zahtev za humanitarnim prevozom, MZP i MULV će izdati procenu potreba zajednice.

3.6. Tehnička komisija će usvojiti konačnu procenu, najbolje jednoglasno ili jednostavnom većinom glasova od svih članova komisije (dva od tri). Razlike u misljenju će biti priložene uz procenu. Procena će sadržati informacije dobijene prema članu 84.2 Zakona o upravnom postupku. Stranama koje traže uslugu kao i SKP će biti data procena izdata od tehničke komisije u skladu sa članom 109 Zakona o upravnom postupku.

3.7. U slučaju da tehnička komisija izda negativnu procenu ili ne uspe da izda procenu u roku od devedeset (90) dana, strane koje potražuju prevoz imaju pravo da predaju žalbu SKP-u, u roku od trideset (30) dana od datuma kada im je uručena negativna procena ili u roku od 60 dana od datuma kada je istekao rok bez izdavanja procene od strane tehničke komisije.

Član 4

Savetodavni odbor za prevoz, i odobrenje linija i izmene rasporeda

4.1. Shodno članu 5.2 sporazuma SKP će se sastajati najmanje dva puta godišnje zbog razmatranja usaglašenosti sa metodologijom odabiranja linija a zatim izvestiti, u pismenoj formi, Premijera i Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija na Kosovu o mogućim izmenama u odnosu na sadašnje linije i rasporede.

4.2 U ovu svrhu SKP će uzeti na razmatranje:

a) osnovu i analizu izvodljivosti izdate od strane MSPT-a shodno članu 3.1, paragrafa a) do k) aneksa VI Sporazuma;

b) procenu o potrebama zajednice izdate od strane MSPT-a i MZP-a shodno članu 4.1 aneksa VI sporazuma;

c) Odluku prvog stepena oko zahteva predatog za humanitarni prevoz izdata od strane tehničke komisije shodno ovoj proceduri.

4.3. SKP će posedovati registar sa a) svim zahtevima; b) procenama tehničke komisije i c) žalbama zahtevalaca protiv negativnih procena tehničke komisije ili neuspešne procene tehničke komisije.

4.4. SKP će izdati odluku drugog stepena kao i konačnu odluku na osnovu Zahteva predatog za humanitarni prevoz na osnovu akata predviđenih pod članom 4.3.

4.5. Odluke SKP povodom izmena na linijama i u ramosredu će biti konačne i biće donošene najmanje jednom godišnje. Odluka će biti zanovana na finansijskim resursima i resursima u autobuskom voznom parku koji su planirani da budu na raspolaganju tokom naredne budžetske godine, i u skladu sa kosovskim konsolidovanim budžetom (KKB). Nakon pažljivog razmatranja elemenata (a) do (c) kao u gore-navedenom članu 4.2, SKP će obezbediti objavu odobrenih linija i izmena u rasporedu.

4.6. Odluka SKP će uključiti sledeće:

a) listu ili postojećih ili novih linija koje trebaju dobiti prioritet i koje treba pružiti usluga humanitanog autobusnog prevoza u budžetu za narednu godinu, kroz KKB;

b) biće data lista novih linija i stajališta među već postojećim linijama u sklopu usluge humanitarnog prevoza te nakon obezbeđivanja dodatnih resursa ili iz KKB, donacija, ili doprinosa zajednice;

c) listu odbijenih zahteva.

4.7. Sama predaja zahteva u saglasnosti sa članom 2 ne daje za pravo zahtevaocu da se njihov zahtev uključi u liniju i u izmene rasporeda koje odobrava SKP. Nezadovoljan kandidat koji je predao zahtev može predati tužbu nadležnom sudu u skladu sa važećim zakonom.

Član 5

Završna odredba

5.1. Sadašnja procedura će stupiti na snagu na datum njenog potpisivanja i biće objavljena na albanskom, srpskom i engleskom jeziku u Službenom glasniku Privremenih Institucija Samouprave i na web sajtovima MSTK i MZP. Procedura će takođe biti na raspolaganju u OKZ-a.

5.2. Zahtevi za uslugu prevoza humanitarnim autobusom koji su predati pre stupanja na snagu ove procedure će se ponovo predati od strane podnosioca zahteva u skladu sa procedurom. OKZ-e u opštinama su odgovorne da informišu napred navedene podnosiocima o ovoj potrebi i pomoći im u podnošenju novog zahteva.

Član 6

Stupanje na snagu

Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu na dan potpisivanja

Priština, 24.12. 2007
Qemajl Ahmeti, ministar

Aneks 2 Administrativnog uputstva br. 2007/6

Autobuske linije za humanitarni prevoz pri PISU-a

- 1) Babin Most/Babimoc (OB) -Miloševo/Milloshëvë (OB) - Gračanica/Gračanicë (PR) - Miloševo/Milloshëvë (OB) - Babin Most/Babimoc (OB);
- 2) Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme (PR) – Gračanica/Gračanicë (PR) - Gornja Brnjica/ Bërnice e Epërme (PR);
- 3) Miloševo/Milloshëvë (PR) - Gate 3 - Miloševo/Milloshëvë (PR);
- 4) Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH) – Upper Rahovec/ Orahovac - Gračanica/Gračanicë (PR) - Upper Rahovec/ Orahovac - Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH);
- 5) Grace/Gracë (VU) - Mitrovica/Mitrovicë North (MI) - Grace/Gracë (VU);
- 6) Leposavić/Leposaviq (LE) – Mitrovicë/Mitrovica South (MI) - Leposavić/Leposaviq (LE);
- 7) Vidanje/Videjë (KL) - Klinë/Klina (KL) - Drsnik/Dresnik (KL) - Grabac/Grabc (KL) - Bica/Binxhë (KL) - Zvečan/Zveçan (ZV) Klinë/Klina - Drsnik/Dresnik (KL)- Grabac/Grabc (KL) - Biča/Binxhë (KL) - Vidanje/Videjë (KL);
- 8) Osojane/Osojan (IS) - Zvečan/Zveçan (ZV) - Osojane/Osojan (IS);
- 9) Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH) - Rahovec/Orahovac (RH) - Zvečan/Zveçan (ZV) - Rahovec/Orahovac (RH) - Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH);
- 10) Babljak/Bablak (UR) – Gračanica/Gračanicë (PR) - Babljak/Bablak (UR);
- 11) (*Gjilan/Gnjilane A*) or Gjilan/Gnjilane (GN) - Poneš/Ponesh (GN) - Koretište/Koretishtë (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gornje Kusce/Kufcë e Epërme (GN)- Kmetovce/Kmetoc (GN) - Šilovo/Shillovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN);
- 12) (*Gjilan/Gnjilane B*) or Gjilan/Gnjilane (GN) - Donja Budriga/Budrikë e Poshtme (GN) - Pasjane/Pasjan (GN) - Donja Budriga/Budrikë e Poshtme (GN) - Parteš/Partesh (GN) – Cernica/Cernicë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) Gornji Livoc/Livoç i Epërm (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN);
- 13) (*Gjilan/Gnjilane C*) or Gjilan/Gnjilane (GN) – Stanišor/Stanishor (GN) - Gornji Makreš/Makresh i Epërm (GN) - Trnjiceve/Tërniqec (NB) - Čuljkovce - Bostane/Bostan (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Zebince/Zebincë (NB) - Straža/Strazhë (GN) – Kosmata - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Paralovo/Parallovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Kosmata - Straža/Strazhë (GN) - Zebince/Zebincë (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Bostane/Bostan (NB) - Čuljkovc - Trnjiceve/Tërniqec (NB) - Gornji Makreš/Makresh i Epërm (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Paralovo/Parallovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN);
- 14) (*Gjilan/Gnjilane D*) or Gjilan/Gnjilane (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gornji Makreš/Makresh i Epërme (GN) - Trniceve/Tërniqec (NB) – Čuljkovce - Novo Brdo/Novobërdë (NB) - Bostane/Bostan (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Gračanica/Gračanicë (PR) - Prekovce/Prekoc (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Bostane/Bostan (NB) - Novo Brdo/Novobërdë (NB) – Čuljkovc - Trnjiceve/Tërniqec (NB) - Gornji Makreš/Makresh i Epërm (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN);
- 15) (*Gjilan/Gnjilane E*) or Gjilan/Gnjilane (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Straža/Strazhë (GN) - Zebince/Zebincë (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Šilovo/Shillovë (GN) - Gračanica/Gračanicë (PR) - Šilovo/Shillovë (GN) - Prekovce/Prekoc (NB) - Zebince/Zebincë (NB) - Straža/Strazhë (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN);
- 16) (*Gjilan/Gnjilane F*) or Kamenicë/Kamenica (KK) - Ranilug/Ranillug (KK) - Šilovo/Shillovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Mitrovicë/Mitrovica (MI) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Šilovo/Shillovë (GN) - Ranilug/Ranillug (KK) – Kamenicë/ Kamenica (KK);
- 17) (*Gjilan/Gnjilane G*) or Klokot/Kllokot (VI) - Parteš/Partesh (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Mitrovicë/Mitrovica (MI) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Parteš/Partesh (GN) - Klokot/Kllokot (VI).

Aneks C – Tabela: Linije HAP-a i trenutno stanje

Br. linije (kako je navedeno u AU br. 2007/6 Aneks)	Kratak pregled HAP-a	Ukidanje	Očekuje se da linija bude ponovo uspostavljena u sklopu tendera (MI, 24. septembar 2014. god.).	Postojanje alternative, odnosno komercijalnih linija ili opštinskih autobusa na ovoj trasi
1.	Babin Most/Babimoc (OB) -Miloševo/Milloshëvë (OB) - Gračanica/Graçanicë (PR) - Miloševo/Milloshëvë (OB) - Babin Most/Babimoc (OB)	Ukinuta u avgustu 2012. god.	Ne	Komercijalna linija
2.	Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme (PR) – Gračanica/Graçanicë (PR) - Gornja Brnjica/Bërnice e Epërme (PR);	Ukinuta 2010. god.	Ne	Komercijalna linija
3.	Miloševo/Milloshëvë (OB) – Gate 3 - Miloševo/Milloshëvë (OB)	Ukinuta 2010. god.	Ne	Ne
4.	Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH) – Upper Rahovec/ Orahovac - Gračanica/Graçanicë (PR) - Upper Rahovec/ Orahovac - Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH)	Ukinuta u septembru 2014. god.	Ne	Komercijalna linija (od decembra 2014. god. besplatna)
5.	Grace/Gracë (VU) - Mitrovica/Mitrovicë North (MI) - Grace/Gracë (VU)	Ukinuta u avgustu 2014. god.	Ne	Komercijalna linija (od decembra 2014. god. besplatna)
6.	Leposavić/Leposaviq (LE) – Mitrovicë/Mitrovica South (MI) - Leposavić/Leposaviq (LE)	Ukinuta u avgustu 2014. god.	Da	Ne
7.	Vidanje/Videjë (KL) - Klinë/Klina (KL) - Drsnik/Dresnik (KL) - Grabac/Grabc (KL) - Bica/Binxhë (KL) - Zvečan/Zveçan (ZV) Klinë/Klina - Drsnik/Dresnik (KL)- Grabac/Grabc (KL) - Biča/Binxhë (KL) - Vidanje/Videjë (KL)	Ukinuta u avgustu 2014. god.	Da, sa izmenjenom trasom (prema lot-u br. 7 u tenderu).	Komercijalna linija (od decembra 2014. god. besplatna)
8.	Osojane/Osojan (IS) - Zvečan/Zveçan (ZV) - Osojane/Osojan (IS)	Ukinuta u avgustu 2014. god.	Da	Komercijalna linija (od decembra 2014. god. besplatna)
9.	Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH) - Rahovec/Orahovac (RH) - Zvečan/Zveçan (ZV) - Rahovec/Orahovac (RH) - Velika Hoča/ Hoçë e Madhe (RH)	Ukinuta u septembru 2014. god.	Ne	Komercijalna linija
10.	Babljak/Bablak (UR) – Gračanica/Graçanicë (PR) - Babljak/Bablak (UR)	Ukinuta u avgustu 2014. god.	Ne	Komercijalna linija
11.	(Gjilan/Gnjilane A) ili Gjilan/Gnjilane (GN) - Poneš/Ponesh (GN) - Koretište/Koretishtë (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gornje Kusce/Kufcë e Epërme (GN) - Kmetovce/Kmetoc (GN) - Šilovo/Shillovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN)	Ukinuta u avgustu 2014. god.	Da	Komercijalna linija
12.	(Gjilan/Gnjilane B) ili Gjilan/Gnjilane (GN) - Donja Budriga/Budrikë e Poshtme (GN) - Pasjane/Pasjan (GN) - Donja Budriga/Budrikë e Poshtme (GN) - Parteš/Partesh (GN) – Cernica/Cernicë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) Gornji Livoc/Livoç i Epërm (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN)	Ukinuta u avgustu 2014. god	Da	Komercijalna linija

13.	(<i>Gjilan/Gnjilane C</i>) ili Gjilan/Gnjilane (GN) – Stanišor/Stanishor (GN) - Gornji Makreš/Makresh i Epërm (GN) - Trnjičevce/Tërniqec (NB) - Čuljkovce - Bostane/Bostan (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Zebince/Zebincë (NB) - Straža/Strazhë (GN) – Kosmata - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Paralovo/Parallovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Kosmata - Straža/Strazhë (GN) - Zebince/Zebincë (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Bostane/Bostan (NB) - Čuljkovc - Trnjičevce/Tërniqec (NB) - Gornji Makreš/Makresh i Epërm (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Paralovo/Parallovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN)	Ukinuta u avgustu 2014. god	Da	Komercijalna linija
14.	(<i>Gjilan/Gnjilane D</i>) ili Gjilan/Gnjilane (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gornji Makreš/Makresh i Epërme (GN) - Trnicevce/Tërniqec (NB) – Čuljkovce - Novo Brdo/Novobërdë (NB) - Bostane/Bostan (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Gračanica/Graçanicë (PR) - Prekovce/Prekoc (NB) - Izvor/Izvor (NB) - Bostane/Bostan (NB) - Novo Brdo/Novobërdë (NB) – Čuljkovc - Trnjičevce/Tërniqec (NB) - Gornji Makreš/Makresh i Epërm (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN)	Ukinuta u avgustu 2014. god	Ne	Komercijalna linija (linija koja je saobraćala u kombinaciji sa linijom br. 15)
15.	(<i>Gjilan/Gnjilane E</i>) ili Gjilan/Gnjilane (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Straža/Strazhë (GN) - Zebince/Zebincë (NB) - Prekovce/Prekoc (NB) - Slivovë/Slivovo (NB) - Gračanica/Graçanicë (PR) - Šilovo/Shillovë (GN) - Prekovce/Prekoc (NB) - Zebince/Zebincë (NB) - Straža/Strazhë (GN) - Stanišor/Stanishor (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN).	Ukinuta u avgustu 2014. god	Da, sa izmenjenom trasom (prema <i>lot</i> -u, Gjilan/Gnjilane C, u tender)	Komercijalna linija (linija koja je saobraćala u kombinaciji sa linijom br. 14)
16.	(<i>Gjilan/Gnjilane F</i>) ili Kamenicë/Kamenica (KK) - Ranilug/Ranillug (KK) - Šilovo/Shillovë (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Mitrovicë/Mitrovica (MI) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Šilovo/Shillovë (GN) – Ranilug/Ranillug (KK) – Kamenicë/ Kamenica (KK).	Ukinuta u avgustu 2014. god	Ne	Komercijalna linija (linija koja je saobraćala u kombinaciji sa linijom br. 17)
17.	(<i>Gjilan/Gnjilane G</i>) ili Klokot/Kllokot (VI) - Parteš/Partesh (GN) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Mitrovicë/Mitrovica (MI) - Gjilan/Gnjilane (GN) - Parteš/Partesh (GN) - Klokot/Kllokot (VI).	Ukinuta u avgustu 2014. god	Ne	Komercijalna linija (linija koja je saobraćala u kombinaciji sa linijom br. 16)

Aneks D – Obaveštenje o ugovoru, Ministarstvo infrastrukture , 24.09.2014

OBAVEŠTENJE O UGOVORU

USLUGE

Po članu 40 Zakona br. 04/L-042 o javnim nabavkama

Datum: 24.09.2014

Nabavka br.	MI	1	4	0	7	1	2	1	1
-------------	----	---	---	---	---	---	---	---	---

Ovo obaveštenje je pripremljeno na JEZICIMA:

Albanski Srpski Engleski

(Verzija na Engleskom jeziku, gde se pripremi, će biti važeća)

DEO I: UGOVORNI AUTORITET

I.1 IME, ADRESE I KONTAKT DETALJI

Zvaničan naziv: MINISTARSTVO INFRASTRUKTURE	
Poštanska adresa: Zgrada Grmija I sprat kanc br.104 A	
grad: Pristina	Poštanski broj;10000
Internet adresa (po potrebi):	
Lice za kontakt:	Email:
Telefon:	Fax:

Ugovorni autoritet kupuje u ime drugih ugovornih autoriteta

Da Ne

DEO II: PREDMET UGOVORA

II.1 OPIS

II.1.1 Naslov ugovora koji je dodelio ugovorni autoritet:		
"Humanitarni prevoz putnika VI, IX, XII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX dhe XX		
II.1.2 Vrsta ugovora i lokacija radova, mesto isporuke ili izvršavanja		
<i>(odabрати samo jednu kategoriju –radovi, snabdevanje ili usluge –koja najviše odgoara posebnom predmetu vašeg ugovora)</i>		
☐ Radovi	☐ snabdevanje	☒ usluge
☐ izvršenje ☐ projekat i izvršenje ☒ ostvarivanje, bilo kojim sredstvima, posla, odgovarajući na uslove koje je naveo ugovorni autoritet	☐ kupovina ☐ zakup ☐ iznajmljivanje ☐ kupovina na kredit ☐ kombinacija ovih	Kategorija usluga _____
Glavna tačka ili lokacija radova	Glavno mesto isporuke Sedište MI	Glavno mesto izvršavanja Prishtinë, Mitrovicë Klinë, Zubin Potok, Gjilan, Kamenicë, Qaber Artanë, Leposaviç Dragash
II.1.3 Informacije o okvirnom sporazumu (po potrebi)		
Obaveštenje obuhvata okvirni sporazum		
Da ☐ Ne ☒		
Ako je odgovor da, trajanje okvirnog sporazuma: u godinama ___ ili mesecima _____		

II.1.4 Kratak opis predmeta ugovora "Humanitarni prevoz putnika VI, IX, XII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX dhe XX	
II.1.5 Klasifikacija po zajedničkom rečniku nabavki 60000000-8	
II.1.6 Varijante su prihvaćene	Da ☐ Ne ☒
II.1.7 Podela na grupe	Da ☒ Ne ☐
Ako je odgovor da, tenderi se podnose za (označiti samo jednu kućicu) samo jednu grupu ☒ jednu ili više grupa ☐ sve grupe	

II.1.8 Informacije o grupama (po potrebi)

Gr.br	Kratak opis	FFP	Količina	Dodatne informacije
1	Gjilan A Gjilan- Ponesh-Koretisht- Stanosher –Kufce e Eprme - kmetoc-Shillov-Gjilan Gjilan B Gjilan – Budrik e Poshtme- Pasjan-Budrik e Poshteme- Partesh- Cernicë-Gjilan Llivoci i Epërm-Gjilan Gjilan C Gjilan –Stanosher-Makresh i Epërm-Terriçec(NB)-Culjkovce-Boston(NB)-Izvor-(NB)-Prekoc(NB)-Zebnicë(NB)-Strazh (GN)-Kosmata- Stanishor(GN) Kosmata-Strazh-Zebnicë(NB)-Pregoc(NB)-Izvor(NB)-Boston(NB)-Culjkovec-Tërriçec (NB)-Makresh i Epërm – Stanishor- Gjilan-Parllovë- Gjilan.	60000000-8	5484 km	Referisanje u tenderskom dosieu
2	Qabër Mitrovicë	60000000-8	1224 km	Referisanje u tenderskom dosieu
3	Novobërd- Prishtinë..	60000000-8	3600 km	Referisanje u tenderskom dosieu
4	Leposaviç-Mitrovicë .	60000000-8	1400 km	Referisanje u tenderskom dosieu
5	Vidimiriç- Mitrovicë	60000000-8	1440 km	Referisanje u tenderskom dosieu
6	Dragash ;raoc;plavë;turbe;bicë;brezne; prizren	60000000-8	1760 km	Referisanje u tenderskom dosieu
7	Klinë;Desnik;klinovac;bekove; osjan;mitrovic;zveçan	60000000-8	1488 km	Referisanje u tenderskom dosieu
8	Frashër ;Mitrovicë ;zveçan i vogël	60000000-8	480 km	Referisanje u tenderskom dosieu
9	Mitrovicë-Kodra e Minatorëve- Mitrovicë	60000000-8	180 km	Referisanje u tenderskom dosieu

10	Kamenice;rečan;hajnoc;lumi kremenat;lumi meshin;denovit;popullant;strezovc Kamenice ;berivojc;topanic;grec;domarovc;krshlanet;hodonoc;rogočičë;muqiverc;shipashnic e ulet;kololeq;kopernic;stralic;boshce ;grizime;kamenicë	6000000-8	2120 km	Referisanje u tenderskom dosieu
----	--	-----------	---------	---------------------------------

II.2 KOLIČINA ILI POLJE UGOVORA

Ukupna količina ili polje (uključujući sve grupe I opcije, po potrebi)

II.3 TRAJANJE UGOVORA ILI VREMENSKI ROK ZA ZAVRŠETAK

Trajanje 1 (jedna) godina od potpisa ugovora

Početak : 2 dana nakon potpisivanja ugovora

Završetak : 2015

DEO III: PRAVNE, EKONOMSKE, FINANSIJSKE I TEHNIČKE INFORMACIJE

III.1 USLOVI KOJI SE ODOSE NA UGOVOR

III.1.1 Traži se garancija izvršavanja

Da

Ne

Ako je odgovor da, iznos garancije izvršavanja , ili 10 % vrednosti ugovora.

III.1.2 Dobiti zakonski oblik od grupisanih ekonomskih operatera kojima ugovor treba da se dodeli (po potrebi):

III.1.3 Ostali određeni uslovi čiji je predmet izvršenje ugovora (po potrebi):

III.2 USLOVI ZA UČEŠĆE

III.2.1 Lična situacija ekonomskih operatera, uključujući uslove koji se odnose na upis u profesionalne ili trgovinske registre

1. Deklaracije pod zakletvom da ekonomski operater ispunjava zahteve podobnosti Zakona Br. 04/L-042 Član 65, kao što je navedeno u Delu III.1.1), predaće se u obliku Aneksa – Original.

Zahtev do ponuđača kome ogovorni autoritet nameravna da dodeli ugovor.

2. Jednu potvrdu potpisanu od poreske admin istracije mesta osnivanja ekonomskog operatera, da navedeni ekonomski operater nije u docnju sa plaćanjem poreza najmanje do zadnjeg tromesečja godine pre predaje tendera – original ili notarizovana kopija.
3. Jedan dokumenat izdat od nadležnog Suda koji potvrđuje da ekonomski operater ispunjava “Zahteve podobnosti Tačka III.1.1.)2.a,c,d i e. – original ili notarizovana kopija.

Obi dokumente moraju biti dostavljeni od strana ponuđača pre dodelle ugovora . Propust da se podnese takvu dokumentaciji , ponuda će biti odbačena

III.2.2 Ekonomski I finansijski kapaciteti

Referisanje u tenderskom dosieu

Traže se dokumentovani dokazi

Referisanje u tenderskom dosieu

III.2.3 Tehničke I profesionalne mogućnosti

Referisanje u tenderskom dosieu

Traže se dokumentovani dokazi

Referisanje u tenderskom dosieiu

III.3 Uslovi specifični za ugovore o uslugama

III.3.1 Izvršenje usluga je rezervisano za određenu profesiju

Da Ne

Ako je odgovor da, reference na relevantan zakon, uredbu ili administrativnu odredbu

III.3.2 Pravna lica treba da daju imena I profesionalne kvalifikacije osoblja odgovornog za vršenje projektovanja za put i most.

Da Ne

DEO IV: PROCEDURE

IV.1 VRSTE PROCEDURA

☒ Otvorena	
☐ ogranicena	Opravdanost za izbor skraćene rocedure
☐ Procedura pregovora	Opravdanost za izbor procedure pregovora

IV.2 KRITERIJUM ZA DODELU

Najniža cena

Kriterijuma	težine	Kriterijuma	težine
-------------	--------	-------------	--------

IV.3 ADMINISTRATIVNE INFORMACIJE

IV.3.1. Prethodne publikacije koje se tiču istog ugovora

Prethodno obaveštenje o nameri Indikativni iskaz

Ostale publikacije (po potrebi) _____

IV.3.2 Uslovi za dobijanje tenderskog dosijea / prekvalifikovanih dokumenata

Vremenski rok za prijem zahteva za tenderski dosije / prekvalifikovani dokumenti

datum; **24.10.2014.** vreme 8-16;00 mesto-MI, zgrada Grmija I sprat kancelarija 104 A

Dokumenta se plaćaju

Da Ne

IV.3.3 Vremenski rok za prijem tendera ili zahteva za učešće

Datum: 05.11.2014. vreme 14:00 mesto-MI zgrada Grmija I sprat kanc br 104 A Prishtina

IV.3.4 Vremenski rok za prijem tendera /zahteva za učešće je skraćen

Ako je odgovor da, navedite razloge :Indikativni iskaz

Da Ne

IV.3.5 Traži se garancija tendera (od svih ponuđača/kandidata)

IV.3.5 Dali je potrebna garancija tendera (od svih ponuđača/kandidata)

Da
Ne

Ako je odgovor da, iznos garancije tendera ; 1,500.00 za jedan llot.

Validnost – 120 dana

IV.3.6 Period validnosti tendera

Do: datum;

Trajanje u danima 90 ili mesecima 3

IV.3.7 Sastanak otvaranja tendera

Datum: **05.11.2014** vreme; **14; 30** mesto; **MI –sgrada skupstine I sprat**

Svaki ponuđač ima pravo da ima predstavnika na otvaranju tendera.

DEO V: ODGOVARAJUĆE INFORMACIJE

V.1 ŽALBE

Svaka zainteresovana strana može da uloži žalbu Telu za preispitivanje nabavke,
Po odredbama Dela VIII Zakona o javnim nabavkama, objavljen Pravilnikom Br.04/L-042

V.1.1 ADRESA TELA ZA RAZMATRANJE NABAVKI

Službeno ime:	
Adresa TRN: ulica Gribaldi	
Grad: Pristina	Pošanski kod:10000
Elektronska adresa <i>(po potrebi)</i> :	
Lica za kontakt:	E-mail:
Telefon:	Faks:

V.2 DODATNE INFORMACIJE

Ekonomski operater imaće pravo da preda tender, zahtev za učešće i druga potrebna dokumenta ili dosijea koje se dozvoljavaju tokom vršenja aktivnosti nabavke na albanskom, srpskom ili engleskom jeziku.

Specijalan prevoz za zajednice na Kosovu

KRATAK PREGLED PRAKTIČNE POLITIKE

Naslovna strana: Fotografija je nastala 7. oktobra i prikazuje komercijalnu autobusku liniju u Gračanici. Fotografiju je napravio član Misije OEBS-a, Besim Uka
Fotografija humanitarnog autobuskog prevoza u Velikoj Hoči, nastala je 15. februara. Fotografiju je napravila članica Misije OEBS-a, Gorica Šćepanović.